

TÖRTÉNELEM
OSZTÁLYOZÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEK
NAT 2020
5. ÉVFOLYAM

TÉMA	ISMERETANYAG
1. témakör - Személyes történelem	
<p><i>Körülöttem a történelem</i></p> <p><i>Történelmi jelképek és az idő mérése</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> kódex, iniciálé, címer, zászló, pecsét, történelmi források: íratlan/tárgyi és írott források</p> <p><i>Kronológia:</i> Kr. e. és Kr. u., évtized, évszázad, évezred, őskor, ókor, középkor, újkor, jelenkor/modern kor.</p>
2. témakör - Fejezetek az ókor történetéből	
<p><i>Az ókori Egyiptom világa</i></p> <p><i>Az ókori Hellász öröksége</i></p> <p><i>Az ókori Róma öröksége</i></p> <p><i>A görög-római hadviselés</i></p> <p><i>Képek a népvándorlás korából</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> öntözéses földművelés, fáraó, piramis, hieroglifa, múmia, városállam, teljes jogú polgár, rabszolga, jósa, többistenhit, olümpiai játékok, monda, királyság, köztársaság, császárság, szenátus, konzul, provincia, rabszolga, gladiátor, amfiteátrum, falanx, hoplita, légión, népvándorlás.</p> <p><i>Személyek:</i> Kheopsz, Tutankhamon, Zeusz, Pallasz Athéné, Nagy Sándor, Romulus és Remus, Hannibál, Scipio, Julius Caesar, Augustus, Nagy Konstantin, Attila, Romulus Augustulus.</p> <p><i>Kronológia:</i> Kr. e. 776 az első feljegyzett olümpiai játékok, Kr. e. 753 Róma alapítása a hagyomány szerint, Kr. e. 490 a marathóni csata, Kr. e. 480 Thermopülai, Kr. u. 476 a Nyugatrómai Birodalom bukása.</p> <p><i>Topográfia:</i> Egyiptom, Nílus, Athén, Olümpia, Spárta, Marathón, Thermopülai-szoros, Itália, Róma, Pannónia, Aquincum, Savaria, Borostyánút, Szicília, Karthágó, Hispánia, Záma, Római Birodalom, Perzsa Birodalom, Hun Birodalom, Catalaunum</p>

3. témakör - A kereszténység	
<p><i>Az Ószövetség népe</i> <i>Jézus élete, tanításai és a kereszténység</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> egyistenhit, Biblia, Ószövetség/Héber Biblia, Újszövetség, zsidó vallás, keresztény vallás, kereszttség és úrvacsora, tízparancsolat, evangélium,</p> <p><i>Személyek:</i> Mózes, Dávid, Salamon, Jézus, Mária, József, Szent Péter és Szent Pál apostolok.</p> <p><i>Topográfia:</i> Jeruzsálem, Betlehem.</p>
4. témakör - A középkor világi	
<p><i>Élet a várban – Visegrád egykor és ma</i> <i>Élet a kolostorban – Pannonhalma egykor és ma</i> <i>Élet a középkori városban – Buda egykor és ma</i> <i>A kereszties lovagok világa</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> földesúr, lovas, nemes, uradalom, majorság, jobbágy, jobbágytelek, terményadó, robot, pápa, püspök, plébános, szerzetes, apáca, bencés rend, pálos rend, kolostor, szent, ereklye, eretnek, zarándoklat, katolikus, román stílus, gótikus stílus, városi kiváltságok, polgár, céh, reneszánsz, iszlám vallás, Korán, apród, fegyverhordozó, lovas, lovagi erények, lovagi készségek, kereszties hadjárat.</p> <p><i>Személyek:</i> Szent Benedek, Gutenberg, Mohamed.</p> <p><i>Topográfia:</i> Visegrád, Pannonhalma, Buda, Szentföld, Mekka, Arab Birodalom, Anglia, Franciaország.</p>
5. témakör - Képek és portrék az Árpád-kor történetéből	
<p><i>Történetek a magyarok eredetéről</i> <i>Honfoglalás és kalandozások</i> <i>Szent István keresztény államalapítása</i> <i>Árpád-házi királyportrék</i> <i>Árpád-kori szentek</i> <i>Árpád-kori győztes harcok és csaták</i> <i>Magyarország koronázási jelvényei</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> hunok, finnugor, törzs, vérszerződés, fejedelem, honfoglalás, székelyek, kalandozások, vármegye, tized, ispán, Szent Korona, Aranybulla, tatárok/mongolok, kunok, koronázási jelvények: Szent Korona, koronázási palást, ország-alma, jogar, koronázási kard.</p> <p><i>Személyek:</i> Álmos, Árpád, Géza, I. (Szent) István, Koppány, I. (Szent) László, Könyves Kálmán, III. Béla, II. András, IV. Béla, Szent Gellért, Szent Erzsébet, Szent Margit.</p> <p><i>Kronológia:</i> 895 a honfoglalás, 907 a pozsonyi csata, 997/1000–1038 István uralkodása, 1222 az Aranybulla kiadása, 1241–1242 a tatárjárás, 1301 az Árpád-ház kihalása férfi ágon.</p>

	<p><i>Topográfia:</i> Etelköz, Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Bizánc, Esztergom, Buda, Székesfehérvár, Horvátország, Dalmácia, Muhi, Német-római Császárság.</p>
--	--

TÖRTÉNELEM
OSZTÁLYOZÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEK
6. ÉVFOLYAM

TÉMA	ISMERETANYAG
1. témakör - Képek és portrék a magyar állam virágkorából	
<p><i>Magyar királyportrék a 14–15. századból</i></p> <p><i>Hunyadi János, a törökverő</i></p> <p><i>Hunyadi Mátyás, a reneszánsz uralkodó</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> aranyforint, kormányzó, végvár, szekérvár, zsoldos, reneszánsz, corvina.</p> <p><i>Személyek:</i> I. (Anjou) Károly, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi János, I. (Hunyadi) Mátyás, Aragóniai Beatrix</p> <p><i>Kronológia:</i> 1335 a visegrádi királytalálkozó, 1351. évi törvények, 1456 a nándorfehérvári diadal, 1458–1490 Mátyás uralkodása.</p> <p><i>Topográfia:</i> Lengyelország, Oszmán Birodalom, Csehország, Nándorfehérvár, Buda, Visegrád</p>
2. témakör - Új látóhatárok	
<p><i>A földrajzi felfedezések</i></p> <p><i>A korai kapitalizmus</i></p> <p><i>A vallási megújulás</i></p> <p><i>Az új világkép kialakulása</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> gyarmat, manufaktúra, tőkés, bérmunkás, kapitalizmus, bank, hitel, kamat, tőzsde, részvény, reformáció, református, evangélikus, ellenreformáció és katolikus megújulás, hitvita, jezsuiták, barokk, vallási türelem, felvilágosodás, Enciklopédia.</p> <p><i>Személyek:</i> Kolumbusz Kristóf, Vasco da Gama, Magellán, XIV. Lajos, Luther Márton, Kálvin János, Károli Gáspár, Pázmány Péter, Kopernikusz, Galilei, Rousseau</p> <p><i>Kronológia:</i> 1492 Amerika felfedezése, 1517 a reformáció kezdete.</p> <p><i>Topográfia:</i> Spanyolország, India, Kína, London, Sárospatak.</p>
3. témakör - Portrék és történetek Magyarország kora újkori történetéből	
<p><i>A török háborúk hősei</i></p> <p><i>Bocskai, Bethlen és Zrínyi</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> szultán, janicsár, török hódoltság, Magyar Királyság, Erdélyi fejedelemség, Szent Liga, kuruc, labanc, szabadságharc, trónfosztás.</p>

<p><i>II. Rákóczi Ferenc és szabadságharca</i></p> <p><i>Mária Terézia</i></p>	<p><i>Személyek:</i> I. Szulejmán, II. Lajos, Dobó István, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós (a költő és hadvezér), II. Rákóczi Ferenc, Mária Terézia.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1526 a mohácsi csata, 1541 Buda eleste, 1552 Eger védelme, 1686 Buda visszafoglalása, 1703–1711 a Rákóczi-szabadságharc (szatmári béke)</p> <p><i>Topográfia:</i> Mohács, a 3 részre szakadt ország részei, Pozsony, Bécs, Buda, Gyulafehérvár, Eger, Szigetvár</p>
<p>4. témakör - Élet a kora újkori Magyarországon</p>	
<p><i>Élet a török bódoltsági Magyarországon</i></p> <p><i>Élet a 18. századi Magyarországon</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> nemzetiség, ortodox, barokk, mezőváros, hajdú, betelepítés, bevándorlás, .</p> <p><i>Topográfia:</i> Debrecen, Temesvár.</p>
<p>5. témakör - Forradalmak kora</p>	
<p><i>Ipari forradalom</i></p> <p><i>Társadalmi-politikai forradalom</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> ipari forradalom, gőzgép, gyár, szabad verseny, tömegtermelés, munkanélküliség, forradalom, diktatúra Szent Szövetség.</p> <p><i>Személyek:</i> James Watt, Fulton, Stephenson, Edison, XVI. Lajos, Robespierre, Bonaparte Napóleon.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1789 a francia forradalom, 1815 a waterlooi csata.</p> <p><i>Topográfia:</i> Párizs, Habsburg Birodalom, Oroszország, Nagy-Britannia.</p>
<p>6. témakör - A magyar nemzeti ébredés és polgárosodás kora</p>	
<p><i>A reformkor</i></p> <p><i>A forradalom</i></p> <p><i>Képek a szabadságharc történetéből</i></p> <p><i>A kiegyezés</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> reformkor, országgyűlés, közteherviselés, jobbágyfelszabadítás, márciusi ifjak, 12 pont, sajtószabadság, cenzúra, áprilisi törvények, miniszterelnök, honvédség, tavaszi hadjárat, Függetlenségi Nyilatkozat, emigráció, passzív ellenállás, kiegyezés.</p> <p><i>Személyek:</i> Széchenyi István, Kossuth Lajos, Wesselényi Miklós, Deák Ferenc, Batthyány Lajos, Bem József, Görgei Artúr, Klapka György, Jellasics, Metternich, Haynau, Ferenc József, Andrássy Gyula gróf</p>

	<p><i>Kronológia:</i> 1830–1848 a reformkor, 1844 a magyar nyelv hivatalos államnyelv, 1848. március 15. a pesti forradalom, 1849. október 6. az aradi kivégzések, 1867 a kiegyezés.</p> <p><i>Topográfia:</i> Pest, Pákozd, Isaszeg, Világos, Komárom, Arad, Osztrák-Magyar Monarchia.</p>
--	---

TÖRTÉNELEM
OSZTÁLYOZÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEK
7. ÉVFOLYAM

TÉMA	ISMERETANYAG
1. témakör - A MODERN KOR SZÜLETÉSE	
<p><i>A nemzeti eszme és a birodalmak kora</i></p> <p><i>Politikai eszmék: liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> nacionalizmus, liberalizmus, konzervativizmus, demokrácia, szocializmus, kommunizmus, keresztényszocializmus.</p> <p><i>Személyek:</i> Bismarck, Marx.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1871 Németország egyesítése.</p> <p><i>Topográfia:</i> Németország, Olaszország, Brit Birodalom, Amerikai Egyesült Államok, Japán.</p>
2. témakör - A DUALIZMUS KORA: FELZÁRKÓZÁS EURÓPÁHOZ	
<p><i>A modernizálódó Magyarország</i></p> <p><i>A millenniumi Magyarország</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> közös ügyek, dualizmus, MÁV, Millennium, emancipáció, urbanizáció.</p> <p><i>Személyek:</i> Andrássy Gyula.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1896 a Millennium.</p> <p><i>Topográfia:</i> Budapest</p>

3. témakör - AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚ ÉS KÖVETKEZMÉNYEI	
<p><i>Az első világháború, Magyarország a háborúban</i></p> <p><i>Magyarország 1918–1919-ben</i></p> <p><i>A trianoni békediktátum</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> antant, központi hatalmak, front, állóháború, hátország, bolsevik, tanácsköztársaság, vörösteror, fehér különítményes megtorlások, kisantant.</p> <p><i>Személyek:</i> Tisza István, Lenin, Károlyi Mihály, Horthy Miklós.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1914–1918 az első világháború, 1917 a bolsevik hatalomátvétel, 1920. június 4. a trianoni békediktátum.</p> <p><i>Topográfia:</i> Sarajevó, Szerbia, Doberdó, Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Burgenland, Erdély, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Románia, Ausztria.</p>
4. témakör - TOTÁLIS DIKTATÚRÁK	
<p><i>A kommunista Szovjetunió</i></p> <p><i>A nemzetiszocialista Németország</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> személyi kultusz, GULAG, totális állam, nemzetiszocializmus, antiszemitizmus, fasiszmus.</p> <p><i>Személyek:</i> Sztálin, Hitler.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1933 a náci hatalomátvétel.</p> <p><i>Topográfia:</i> Szovjetunió, Szibéria (munkatáborok).</p>
5. témakör - A HORTHY-KORSZAK	
<p><i>A politika irányai</i></p> <p><i>Gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődés</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> revízió, numerus clausus, pengő.</p> <p><i>Személyek:</i> Bethlen István, Klebelsberg Kuno, Szent-Györgyi Albert.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1920–1944 a Horthy-korszak</p>

6. témakör - A MÁSODIK VILÁGHÁBORÚ	
<p><i>Háború földön, tengeren és levegőben.</i></p> <p><i>Magyarország a világháború idején</i></p> <p><i>A háború borzalmai</i></p> <p><i>A holokauszt</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> tengelyhatalmak, szövetségesek, bécsi döntések, nyilasok, totális háború, holokauszt, gettó, deportálás, koncentrációs tábor, zsidótörvények.</p> <p><i>Személyek:</i> Franklin D. Roosevelt, Churchill, Teleki Pál, Szálasi Ferenc, Salkaházi Sára.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1939–1945 a második világháború, 1941. június a Szovjetunió megtámadása, 1944. március 19. Magyarország német megszállása, 1945. április a háború vége Magyarországon.</p> <p><i>Topográfia:</i> Sztálingrád, Normandia, Hiroshima, Don-kanyar, Auschwitz.</p>
7. témakör - A MEGOSZTOTT VILÁG	
<p><i>A hidegháború</i></p> <p><i>A Nyugat</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), hidegháború, vasfüggöny, berlini fal, szuperhatalom, Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO), Varsói Szerződés, piacgazdaság, jóléti állam.</p> <p><i>Személyek:</i> Hruscsov, Kennedy.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1947 a párizsi béke, a hidegháború kezdete, 1948 Izrael Állam megalapítása.</p> <p><i>Topográfia:</i> Berlin, Németországi Szövetségi Köztársaság (NSZK), Német Demokratikus Köztársaság (NDK), Észak- és Dél-Korea, Kuba.</p>
8. témakör - MAGYARORSZÁG SZOVJETIZÁLÁSA	

<p><i>A kommunista diktatúra kiépítése Magyarországon</i></p> <p><i>A Rákosi-diktatúra</i></p> <p><i>Deportálások „békeidőben”</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> malenkij robot, államosítás, tervgazdaság, Államvédelmi Hatóság (ÁVH).</p> <p><i>Személyek:</i> Kovács Béla, Rákosi Mátyás, Mindszenty József.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1945 szovjet megszállás, választás Magyarországon, 1948–1956 a Rákosi-diktatúra.</p> <p><i>Topográfia:</i> Recsk, Hortobágy, Duna-delta.</p>
--	---

TÖRTÉNELEM
OSZTÁLYOZÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEK
8. ÉVFOLYAM

TÉMA	ISMERETANYAG
1. témakör - A FORRADALOMTÓL AZ EZREDFORDULÓIG	
<p><i>Az 1956-os forradalom és szabadságharc</i></p> <p><i>A kádári diktatúra</i></p> <p><i>Élet a Kádár-rendszerben</i></p> <p><i>A kétpólusú világ megszűnése és a rendszerváltoztatás Magyarországon</i></p> <p><i>Magyarország a rendszerváltoztatás után</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> Molotov-koktél, sortüzek, munkásőrség, Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP), Kommunista Ifjúsági Szövetség (KISZ), úttörő, termelészövetkezet, háztáji, maszek, gulyáskommunizmus, rendszerváltoztatás, privatizáció, jogállam, többpártrendszer.</p> <p><i>Személyek:</i> Nagy Imre, Kádár János, Gorbacsov, Reagan, II. János Pál, Antall József, Göncz Árpád, Horn Gyula, Orbán Viktor.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1956. október 23. a forradalom kitörése, 1956. november 4. a szovjet támadás, 1956–1989 a Kádár-rendszer, 1989–1990 a rendszerváltoztatás, 1990 az első szabad választások, 1991 a Szovjetunió felbomlása, 1999 Magyarország belép a NATO-ba.</p> <p><i>Topográfia:</i> Corvin köz, Mosonmagyaróvár</p>
2. témakör - EGYÜTTÉLÉS A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN	

<p><i>A határon túli magyarok</i></p> <p><i>A magyarországi nemzetiségek a 19. századtól napjainkig</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> kitelepítés, asszimiláció.</p> <p><i>Személyek:</i> Esterházy János, Márton Áron.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1944–1945 magyarelles atrocitások.</p> <p><i>Topográfia:</i> Szlovákia, Ukrajna.</p>
3. témakör - NÉPESEDÉS ÉS TÁRSADALOM	
<p><i>A hagyományos / agrártársadalmak</i></p> <p><i>A modern/ ipari társadalmak</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> házasítás, nagy pestisjárvány, népeśegrobbanás, migráció, multikulturalizmus, terrorizmus, globalizáció.</p> <p><i>Személyek:</i> Semmelweis Ignác.</p>
4. témakör - A DEMOKRATIKUS ÁLLAM	
<p><i>A modern demokrácia gyökerei</i></p> <p><i>A modern magyar állam</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> népgyűlés, hatalmi ágak, alkotmány, elnök, általános választójog.</p> <p><i>Személyek:</i> Periklész, George Washington.</p> <p><i>Kronológia:</i> Kr. e. 5. sz. az athéni demokrácia fénykora, 1776 az amerikai Függetlenségi nyilatkozat, 2012 Magyarország Alaptörvénye.</p>
5. témakör - RÉGIÓK TÖRTÉNETE	
<p><i>Magyarország és az Európa Unió</i></p> <p><i>Közép-Európa</i></p> <p><i>Az Amerikai Egyesült Államok</i></p> <p><i>India</i></p> <p><i>Kína</i></p> <p><i>A Közel-Kelet</i></p>	<p><i>Fogalmak:</i> integráció, euró, Európai Unió, visegrádi együttműködés, polgárháború, nagy fal, hinduizmus, buddhizmus, kasztrendszer, Korán.</p> <p><i>Személyek:</i> Lincoln, Gandhi, Mao Ce-tung.</p> <p><i>Kronológia:</i> 1957 a római szerződés, 1992 a maastrichti szerződés, 2004 Magyarország belép az Európai Unióba.</p> <p><i>Topográfia:</i> Brüsszel, Lengyelország, Csehország, Közel-Kelet, Izrael.</p>
6. témakör - MÉRLEGEN A MAGYAR TÖRTÉNELEM	

<p><i>Lányomaink a nagyvilágban</i></p> <p><i>A magyar megmaradás kérdései</i></p>	<p><i>Javasolt személyek (altémánként 1-2):</i> Julianus barát, Kőrösi Csoma Sándor, Magyar László; Neumann János, Csonka János, Galamb József, Kármán Tódor; Papp László, Puskás Ferenc, Egerszegi Krisztina, Balczó András; Liszt Ferenc, Munkácsy Mihály, Kodály Zoltán, Bartók Béla, Korda</p>
--	--